

SANCTISSIMO AC BEATISSIMO PATRI

ET D. N. CLEMENTI VIII.
PONTIFICI MAXIMO

CAESAR BARONIVS CONGREGATIONIS
Oratori presbyter sempernam felicitatem.

IVINO plane nutu factum es-
se videtur, Beatissime Pater, ut qui
tempore Sixti Quinti sanctæ me-
moriæ Pontificis Maximi Anna-
les nostri in lucem prodire cœ-
perunt, eorumdem tomus quar-
tus, quarto tibi eiusdem in sede Pontifícia successo-
ri iure debitus persoluatur; & quidem auspicijs feli-
cissimis, afferens secum sua tractatione quatuor il-
los Orientalis Ecclesiæ vertices, sanctissimos Epi-
scopos atque Doctores, Magnum Athanasium, Ba-
silium itidem Magnum, Gregorium Theologum
summum, & Ioannem eloquentia maximum co-
gnomento Chrysostomum; cumq. ijs adducens
quatuor Occidentalis Ecclesiæ culmina, fidei colu-
mnas, luminaria magna, Orbis miracula, Hilarium,

Hieronymum, Ambrosium, & Augustinum; tantorum Patrum corona cingens thronum tuum,
ipsis quoque Angelis venerandum. Praeclaris igitur
hunc comitibus animosior offert sese sacro conspe-
ctui tuo quartus hic mihi genitus partus, tibi vero
Genes. 27. primogenitus, expetens uti primogenitus a te bene-
Genes. 49. dici, neenon quarto loco nato filio impertitam a Ia-
cob benedictionem accipere: sed, nimirum utilius,
tua Sanctitas ad declinandam inuidiam, duas hasce
benedictiones vna illa compensabit, qua cælestia
eademq. perennia tribuuntur: Hanc ut consequi
merear, oro cupioque ijdem apud te existant tan-
ti proceres intercessores: quos ista tua erga me be-
neficentia tibi concilians, alijsque demerens offi-
cijs, magna ab eis exigere poteris beneficia, ha-
biturus eos tibi iugiter assistentes in rebus difficil-
limis consultores, consolatores in aduersis, in ad-
uersarios propugnatores, & adiutores in pastorali
onere sustinendo; tantoque vallatus agmine bea-
torum, omnia bene coepta felicioribus successi-
bus prosequaris, ut Ecclesiæ gaudium impleatur:
Quæ quidem post innumerabiles clades, postq.
tot Romanorum Pontificum breui temporis spatio
funera, ad electionem tuam diuinitus inspiratam re-
spirans tandem, lugubria vestimenta deposuit, ac-
Isaia. 61. cipiens a Domino secundum diuinum oraculum,
oleum gaudij pro luctu, pro cinere coronam, &
pro spiritu mæroris pallium laudis; ad spem quoque
maiores erecta, ut in te quod sequitur impleatur;

ni-

nimirum, deserta a sæculo ædifices, ruinas antiquas
erigas, & dissipatas ciuitates instaures, ipsas nempe
Ecclesiæ ad fidem restituas iam ab impietate pro-
stratas. Maiore vero perfunditur gaudio, cum tan-
tæ erigendæ molis iacta iam videat fundamenta, &
optata diu surgere mœnia a terra, eriq. super ba-
ses suas ingentes columnas, dum ad summos hono-
res optimos quosque prouehis. Accedit ad lætitiae
cumulum, quod aspiciat diu extorrem restitui Ec-
clesiasticam disciplinā, vigilare morum censuram,
reuiuiscere sui obseruantia leges, sacrosq. canones
pristino nitore florescere, cohiberi improborū au-
daciam, postliminio reuocari exulem probitatem,
sacrarumq. rerum scientiam excoli vehementius.

Ingens plane se hic aperiret curriculum oratio-
ni meæ, si vellem eam per amplissimum campum
virtutum tuarum laxatis quasi habenis immittere:
sed illas ut contraham, facit perpetua atque admirabilis modestia tua, qua soles laudes existimare iacula,
& hostes credere laudatores. Sed quando hoc
mihi nulla ratione conceditur; reliquum est, ut (se-
cundum illud Apostoli: Siue excedimus, Deo : si.
ue sobrij sumus, vobis) quoniam cogitur oratio per
tuas laudes transilire ieiuna; eamdem concitatam
semel, sinam effuso cursu prorumpere in laudes
Dei, & vberes gratiarum actiones, in quibus nul-
lam timere possit inuidiam, nec suspicionem adu-
lationis incurrire, cum & impellatur religione, at-
que vrgeatur ex debito. Etenim quis impie & in-

grate nimis tot tantaq. Dei dona tibi pro salute om-
nium attributa duxerit esse obuoluenda silentio
& iniqua obliuionis veluti nube obscuranda, ac
non potius pro illis Deo optimo maximo omnium
bonorum auctori immortales immensasq. gratias
& agendas & habendas esse censuerit? cum vel
Dens. 39. ab ipsis incunabulis sua prouidentia (vt vna Pro-
phetæ sententia cuncta complectar) te circumdu-
xerit & docuerit, & custodierit vt pupillam oculi
sui: parentem illum in primis tribuens, maximum
nostris sæculi decus; qui cum sapientia polleret ac
rerum scientia, duabus hisce alis te sicut aquila pro-
uocans ad volandum pullum suum, docuit suo du-
ctu imma despicere, ac sublimia petere quam celer-
rimo volatu: Sed cito nimis, altius se efferens, & se-
sc in cælestibus abdēs, ab oculis subductus est tuis:
verum reliquit tibi, quem sequereris ducem præ-
rium, morum magistrum, virtutum viuum exem-
plar, Ioannem clarissimæ memoriae germanum fra-
trem tuū, magnum illum S.R.E. Cardinalē quauis
laude maiorem: qui prouidum agens aurigam cre-
ditæ sibi quadrigæ, quatuor fratres summa concor-
dia moderatus, dignos Apostolicæ Sedis dignis ob-
sequijs mancipauit: te vero præcipue propensiore
cura atque solertiore industria, veluti præscius fu-
turonum, ad perfectiorem imaginem probitatis ex-
coluit, ad hoc a Deo tamdiu cæli ciuis agere per-
missus in terris, donec suscepsum opus absolueret:
Qui ex hac vita reccdens, amplissimi te patrimo-

nij reliquit heredem, sapientiæ scilicet ipsius fidei
a Deo commissæ, in te postea plene atque integre
transferendæ; quæ indiuidua tibi semper socia iun-
geretur & comes, confessura tecum in eminentio-
ribus Ecclesiæ tribunalibus, progressura pariter ad
remotiores prouincias in Romanæ Ecclesiæ ho-
nestissimis functionibus, conciliatura tibi Reges
& Principes, ac cuncta denique dextere confectu-
ra: qua item duce tandem tu, quasi alter Dauid,
fratrum tuorum natu minimus, Maximus Ponti-
fex exorirere: vt merito gratias Deo referens, il-
lud ipse eiusdem Dauidis v surpare possis: Tenui-
sti manum dexteram meam, & in voluntate tua
deduxisti me, & cum gloria suscepisti me.

Cum igitur pro his donis a Deo tibi cōmuni ho-
minum bono concessis diuinæ bonitati ab omni-
bus sint gratiæ agendæ: mihi certe id potissimum
incumbit ex munere, quòd in te Clemente Deus
optimus maximus summum illum Clementem
Petri Apostoli successorem mihi præsttit rediui-
uum, cum eumdem quem refers nomine, prætefe-
ras exemplo, insistensq. tanti præcessoris vestigijs,
sicut ille ad scribendas res gestas Notarios septem
delegit, ita tua sanctitas æque sciens tantam haud
negligendam esse prouinciam (quam S. Augusti-
nus expendens, magna fiducia dixit, Christianæ re-
ligionis seständæ esse caput historiam) ad profe-
quendos cœptos Annales Pontificia munificentia
opus vrgere non cessas. Quo quidem nomine ma-

Aug. de
vera relig.
c. 7.

ximas Deo Patri lumen gratias agere debo,
qui ad lucubrationum mearum lucem, tantam lu-
cernam latentem sub modio super candelabrum
constituit, illudq. meis chartis per obscuris admo-
uit, quo tanto fulgore illustratae splendescerent:
Ad cuius lumen elucubratum quartum hunc eo-
rumdem Annalium tomum tibi ipsi, vt Christi
Vicario, tuis aduolutus pedibus, libens do, dono,
dicoq. Tu vero, Summe Sacerdos (quod sacri
Leuit. 23. muneris est) oblatum manipulum ad Deum ele-
ua, vt consecretur, vt sic in eo reliqua messis bene-
dicatur. Vale Beatissime Pater, teq. in omni-
bus vijs tuis Dominus feliciter antecedat.

